

Maribor 6 m dolgega in 2000 kg težkega morskega volka brez drobovja. V želodcu orjaške samice so našli 20 kg teškega tuna (morska riba) in veliko volovsko kost, katero je roparica pogoltnila, ko so jo vrgli v morje z ladje, kateri je sledila. Roparica je raztrgala ribičem vso mrežo, zato jo sedaj razkazujejo proti mali odškodnini, da bi s tem krili izgubo na pokvarjeni mreži.

Obžalovanja vredni slučaji

Ukradena krava najdena že zaklana. Najemnik Ferdinand Kadiš iz št. Janža je gnal na sejm v Dravograd kravo. Med potjo je počival v krčmi, kravo pa je privezal na dvorišču, od koder mu jo je nekdo odgnal. Orožniki so prijeli tata v osebi 45 letnega Jurija Bricmana z Vrhov. Kravo so dobili že zaklano pri nekem mesarju.

Strah Pohorja ustreljen od orožnika. Pisali smo že večkrat o devetkrat predkaznovanem razbojniku in vlomilcu Francu Črepinko. Imenovani je bil decembra 1936 obsojen na triletno ječo radi vlomov in tatvin. Kot izučeni slikar je bil iz mariborske kaznilnice na slikarskem delu na Meljskem hribu. Od dela je pobegnul z znanim vlomilec Alojzom Babič. Črepinko je začel strašiti po Pohorju, kjer je vlamjal in strahoval prebivalstvo. Dasi sta dobila Sv. Bolfenk nad Mariborom in Sv. Martin na Pohorju novi orožniški postaji, se lopov ni umaknil pred orožniki. Bolfenški orožniki so zastavili vse sile, da primejo Črepinka, kar jim je tudi uspelo, dasi jim ni padel tolovaj živ v roke. Orožniška patrolja od Sv. Bolfenka je pripravila razbojniku blizu Mariborske kočice nočno zasedo. Krog dveh čez polnoč je čul orožnik Bečevič v svojem skrivališču sumljiv ropot iz lednice, ki je oddaljena 50 korakov od Mariborske kočice. Pozval je neznanca na stoj, a ta je oddal iz že pripravljenega samokresa dva strela, ki pa nista zadela. Orožnik je v silobranu odgovoril s kroglo, ki je zadela neznanca v srce. Pri smrtno zadetem vlomilcu, ki se je hotel iz lednice oskrbeti z jestvinami, so našli ukradene

listine na ime Pungartnik. Drugo jutro po ustrelitvi so ugotovili, da gre za dolgo časa iskanega Črepinka, ki se je svojčas družil po Mariboru z že zaprtim tolovajem Pintaričem. Črepinko je bil oborožen s Fromer-pištolo s 50 naboji. Imel je nož, dva vitriha, dve dleti, nahrbtnik, 11 din, oblečen je bil v ukradeno obleko in obut v ukradene čevlje. Truplo ustreljenega tolovaja so prenesli v Slivnico pri Mariboru in so ga na tamošnjem pokopališču pokopali.

Osleparjena ženska lahkovernost. V Maribor se je pripeljala služkinja Marija Juršič iz Vukmaniča na Hrvaškem, da bi se poročila z nekim krojaškim pomočnikom Josipom Deutschmann, ki bi naj bil doma v okolici Maribora. Poroka bi naj bila zadnjo nedeljo. Pred poroko pa je ženin izgnil z nevestino delavsko knjižico, v kateri so bili njeni prihranki 1200 din.

Eksplodirala kotla in razne tatvine v novem kopališču v Slovenjgradu. V novo otvorenem kopališču v Slovenjgradu je eksplodiral kotel črpalne naprave in znaša škoda 12.000 din. Od otvoritve novega kopališča je tamkaj na delu tat. Zasebni uradnici Ani Žlebnik je neznanec ukradel zlato uro. Druga ura je zginila uradniku Zdravku Feruču, medtem ko je bil tudi trgovec Vinko Rozman ob listnico z 900 din. Orožništvo je že izsledilo drzna uzmočila. Gre za dva dečka, ki sta se mudila v Slovenjgradu na letovišču.

Hitro prijet tat motornega kolesa. V Zg. Žerjavcih pri št. Lenartu v Slov. goricah so ustavili orožniki 28 letnega Karla Veseli, elektromehnika in češkoslovaškega državljana, ki se je pripeljal z motornim kolesom. Ker se vozač ni mogel izkazati s pravnimi listinami, so ga odvedli na orožniško postajo v št. Lenart. Pri zaslišanju je izpovedal, da se je priklatil pred dvema mesecema v našo državo in ga je policija v Celju zadržala v zaporu. Ko je bil 2. avgusta na delu v garaži celjske policije brez nadzorstva, je ukradel motorno kolo in pobegnul. V Slov. Bistrici mu je zmanjkalo bencina. Nadaljeval je pobeg peš in le na

Malaria zadržuje dobrobit človeštva

Že stari Egipčani so zelo trpeli na malariji, kar je razvidno iz starega testamenta, kjer so imenovali to vročinsko bolezen »ljudsko moro«. W. H. S. Jones piše celo v svoji knjigi »Malaria in grška zgodovina«, da je vzrok temu pripisovati padcu grške klasične izobrazbe. Glavni vzrok temu pa je močvirnata zemlja. Mnoge rodovitne pokrajine so v 5. stoletju pr. Kr. zapadle tej kugi. Igra »Ose« od Aristophanesa nam predstavlja, kako se je Attica okužila in »kako so izumrli rodovi ter njihovi voditelji«. »Tisti, ki pijejo vodo močvirja,« pravi oče medicine, »so suhi in imajo ubočene prsi.« — Tudi padec Rima je pripisovati tej bolezni. Tacitus poroča, da so galilejske in germanske čete taborile v bližini vatikanskega griča in so postale hudo bolne prav zaradi stoječe vode, ki je tam izhlapevala in s tem okužila zrak po vsej okolici. Pisci tistega časa pripovedujejo, da se je velik oblak razpel čez Monte Mario (severozapadno od Rima) in okužil zrak, tako da je postalo zelo soparno. Nato je pričelo deževati in pokrajina se je spreminila v eno samo močvirje, nato pa je zopet postala strašna vročina. Na stotine čet je takrat umrlo in Rim je izgubil v tistem času pač 20.000 prebivalcev zaradi malarije. In ko so Skoti v 17. stoletju hoteli kolonizirati srednjo Ameriko, se jim je ta poskus razbil zaradi malarije in rumene mrzlice. Dve stoletji pozneje sta bili tudi ti dve bolezni glavni vzrok, da se je razbil načrt za Panama-kanal od Ferdinanda de Lesepesa. — Odkar se je pa v kinin našo specifično zdravilno sredstvo, je malarija mnogo izgubila na svojih strahotah. Naravni produkt kinin je zdravilno sredstvo, katerim se ne more primerjati nobeno drugo. Po mnenju mednarodne komisije za malarijo je dandanes najbolj uspešno zdravljenje malarije s kininom in se jemlje dnevno 1—1,2 g kinina skozi 5—7 dni, ne da bi bilo potrebno ponovno zdravljenje. Ponovni pojavi se zdravijo po istem načinu. Kot protisredstvo pa priporoča komisija dnevno 0,4 g skozi vso malarijsko sezono.

vzdol se je vozil, dokler ni bil prijet v Zg. Žerjavcih. Ukradeno motorno kolo je vredno 4000 din. Veseli je bil baje v svoji domovini obsojen zaradi uboja poročnika na poldrugo leto in ni izključeno, da ni utekel tudi iz zapora v Češkoslovaški. Na mariborskem okrožnem sodišču mu bodo že izprašali vest.

Vlomilec in tat prijeta. Orožniki iz Loke pri Žusmu so prijeli tihotapca s saharinom Jožefa Cizel iz Globokega pri Brežicah, ker je pri razpečavanju saharina tudi vlam-

Narod, ki ne pozna raka

Zamorci, ki pripadajo tako imenovanim zamorcem Matehe, ne poznajo bolezni raka. Ni pa ta zadeva tako razveseljiva, kakor se na prvi pogled zdi. Ti zamorci namreč tako naglo umirajo, da znaša pri njih povprečna življenjska doba le 19 let. Ker pa je bolezen raka v prvi vrsti bolezen višjih življenjskih let, je razumljivo, da ne poznajo raka, ker pač prezgodaj pomrjejo.

Usoda urednikov najstarejšega lista

V Pekingu na Kitajskem izhajajoči list »Cing-Pao« obhaja letos 1025 letnico svojega obstoja. List je bil od svoje ustanovitve neodvisno glasilo ter je zaradi tega imel velike

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

X. poglavje

Fotografija ponarejevalca Fr. Rupnika

Pravkar smo beležili, kako je nanesla usoda, da je dajal isti dan, 21. marca 1927, ko je umrl za jetiko v mariborski kaznilnici Jurij Potočnik, odgovor pred sodiščem za ponarejevalske zločine Franc Rupnik, kateri se je tako spretno zagovarjal kot Potočnikov soobtoženec 26. maja 1926 v Mariboru, da so mu prisodili le trimesečni zapor, katerega pa je odsedel v preiskavi in je bil takoj po razglasenju sodbe izpuščen na svobodo.

S smrtjo Jurija Potočnika zadeva najspretnjših slovenskih ponarejevalcev nikakor ni zaključena. Nadaljeval jo je z občudovanja vredno spretnostjo še leta in leta resnični ponarejevalski mojster Franc Rupnik, ki se je znal izmikati in kljubovati oblasti

30

dobrih deset let z vso drznostjo in največkrat pa s preračunano previdnostjo ter srečo.

Ker bodo pripovedovala naslednja poglavja o Rupniku ter njegovih novih sopomagačih, moramo poudariti v boljše razumevanje nadaljnega nekatere posebnosti Rupnikove nadarjenosti in istočasno zgrešenih nerodnosti.

Parkrat smo že naglašali, da se je odlikoval Rupnik z izredno prirojeno nadarjenostjo, katero je izpopolnil s študiranjem fotografske umetnosti, v koje posebne tajnosti in natančnosti ga je uvel med svetovno vojno v Slov. Bistrici fotograf egipčevskega kralja.

Rupnik se je dobro zavedal, da mu ni kos v ponarejevalski umetnosti nikdo. Zavest znanja je razpihala v njem toliko strasti za potvarjanje, da se je podajal kljub obsodbam in neprestani nevarnosti vedno znova ter znova na prepovedano pot ponarejanja, dasi ga je komaj preživljala in ni užival nobenih ugodnosti, kaj šele koristi!

Kakor je bil Rupnik sam zase izredno pretka in zvit, je imel po Potočnikovi smrti največjo smol in izbiri zaupnikov in sopomagačev. Na tem polju ga